

SWEDISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SUÉDOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
SUECO B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 6 May 2002 (morning)
Lundi 6 mai 2002 (matin)
Lunes 6 de mayo de 2002 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1 (Text handling).
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir ce livret avant d’y être autorisé.
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l’épreuve 1 (Lecture interactive).
- Répondre à toutes les questions dans le livret de questions et réponses.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos requeridos para la Prueba 1 (Manejo y comprensión de textos).
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEXT A

VASABLADET

NET EDITION

MANDAG
17.12.2001

16.12.2001

Euron kom till R-kioskerna

Många köade för att köpa 3,88 euro för 23 mark.

VASA Marita Bagge tel 3260 229

Euron lockade många penningköpare till R-kioskerna i Vasa på lördagen, när de första plastpåsar med mynt släpptes till försäljning.

Fem påsar mynt per kund var ransonen och priset för 3 euro och 88 cent i valörerna två fem, tio, 20 och 50 cent samt en och två euro blev 23 mark, vilket gav en liten vinst på sju penni. Men knappast var det kursvinster, som folk var ute efter.

Här var det euro. Inga-Lilla och Ingvald Sandström köpte några påsar euro att ge bort som gåva.

Euron i julklapp

- Vi har en pojke, som vi brukar ge pengar i julklapp och vi träffar honom i kväll så därför är vi här och handlar euro, säger Inga-Lill och Ingvald Sandström, när jag träffar dem i R-kiosken på Kyrkoeshplanaden 18 i Vasa på lördag förmiddag.

Ingvald Sandström hade likt många andra hört på radion att mynten var på kommande.

- Jag ringde i förväg och kontrollerade att de fanns, säger Inga-Lill Sandström.

- Jag köpte fem påsar för 115 mark, en till varje medlem i familjen, säger Jouni Sillanpää, som just tagit emot sina skärvar.

Han har inte ens hunnit öppna plastpåsen och känna hur det känns att ta mynten i handen.

Hörde på radion

- Jag hörde det här på radion, säger han, innan han försvinner ut på stan och nästa euroköpare står i tur.

- Jag köpte två påsar, säger Ruth Roos.

Hon är väl förberedd på euroövergången och hyser ingen oro.

- Inte är det här något svårt. Redan för en halv månad sedan har jag räknat om vad min hyra och vad mina andra utgifter kommer att bli.

- Man skall förbereda sig.

Till råga på allt har hon ett alldeles eget sätt att räkna.

- Nej, jag använder inte sexans tabell och ingen euroräknare.

Andra har sina system jag har mitt, säger hon och ler underfundigt innan hon går hemåt med sina första euromynt i handväskan.

R-kioskerna har tagit emot en halv miljon påsar med euromynt till försäljning och intresset var stort i hela landet. I Helsingfors bildades tidvis långa köer under dagen.

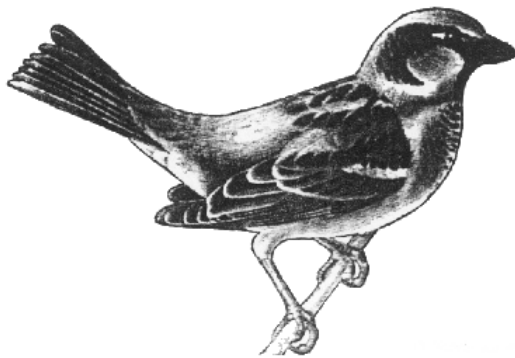
Mynten får användas först då euron tas i bruk vid årsskiftet.

TEXT B

”MÖSS OCH MÄNNISKOR”

GÖRAN PALM

När stormen fällt de höga
och till synes friska träden
reser sig gräset från marken på nytt
som om ingenting hänt.

WENER ASPENSTRÖM

Gråsparven

Gråsparven är en sällsynt fågel.
Den döljer sig
som ax i åker.
De gyllenbruna fjädrarna,
lika eftersökta som gatstenar.
Den har ett stort projekt på gång
leva en dag till och en natt till
och en dag till...

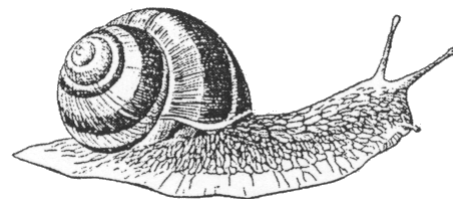
GUSTAF FRÖDING

Snigelns visa

Sol! Sol! skönt
lys, lys, ljus,
trög väg på grus,
se gräs grönt,
här mycket lätt
äta sig mätt.

Här inte brått
bortkrypa vill,
här ligga still,
mums, mums, gott.

Hum, hör då,
hum varifrån
är svårt hot?
Stor svart fot,
bäst krypa in
i hyddan sin.

TEXT C

”De kallar mig mördare”

Äter du kött? Fy fan vad äckligt! Likdelar av ulliga djur som ruttar i tarmarna. Det är tredje gången på en och samma vecka som jag blir utskälld i skolmatsalen för att jag äter kött. Varför skulle jag sluta? Kött är jättegott och ger mig vitamin B 12, som bara finns i animaliska livsmedel samt högvärdigt protein som i regel är av bättre kvalitet än proteinet i matvaror från växtriket. Allt enligt Nationalencyklopedin.

Krönika / Manne Forssberg

”Människan är skapt till allätare. Vi har därför tänder som klarar av att mala ner såväl kött som grönsaker”

Förut var det aldrig någon som ifrågasatte varför jag ställde mig i skolans matsalskö för köttätare. Nu har normen förändrats. Normalt har blivit onormalt och min kött-ätarkö avfolkas allt mer. Ensam sitter jag och petar i min kalops. De tjejer som går förbi och blänger surt på mig och min tallrik bär svarta läderrockar. Kanske från samma ulliga djur som ligger på min tallrik. Vad är då problemet? Ska vi ha en pälsindustri, men slänga köttet? Är det bra för djuren? Jag tror inte det. Köttet ger mig näring, det gör inte kläderna. Att veganer klär sig i läderrockar för att förstärka sin alternativa image äcklar mig eftersom de säger sig värna om djuren. Jag vill ta upp en diskussion, men mina plågoandar lyssnar inte. De kallar mig ”mördare” och går raskt vidare.

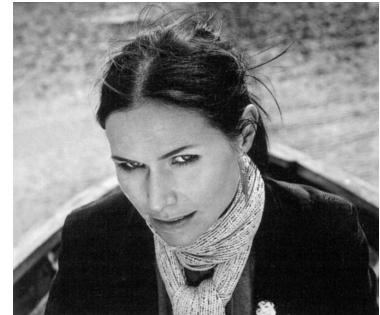
Jag har absolut inte något emot veganer och vegetarianer så länge de är konsekventa och inte skäller på mig för att jag tar människans naturliga plats i kretsloppet. Jag tror visst att ett vegetariskt samhälle kan bli viktigt inom en avlägsen framtid eftersom det krävs mer energi för att framställa ett kilo kött än ett kilo grönsaker. I en tid då människor över hela världen svälter kan det säkert vara bra att äta grönsakerna direkt i stället för att först odla grödor på stora landtytor till våra betesdjur och sedan äta upp dem. Det har jag hört tusen gånger och det är sant och riktigt, men så ser inte dagens situation ut. Det finns stora obrukade landtytor och västvärlden överproducerar ändå, eller hur? I dagens läge är det viktigaste att vi sprider våra tillgångar.

Människan är skapt till allätare. Vi har därför tänder som klarar av att mala ner såväl kött som grönsaker. Vårt köttätande är en del av det naturliga kretsloppet. En hare äter gröna växter. Människan äter haren och bidrar till nya växter genom sin näringsrika avföring. Haren kan fortsätta att äta. Så länge vi behandlar djuren väl anser jag att det inte kan vara omoraliskt att äta kött.

TEXT D

På egen hand

Nina Persson har, tillsammans med Cardigans, sålt 7,5 miljoner skivor. Men nu är det andra tag. Ny soloplatå – och nytt självförtroende. Räkmakeångesten är borta.

– **VILKEN MYSIG TJEJ, VA.** Det hade nog inte varit samma sak om Madonna varit här, var Gunillas första kommentar när Nina Persson åkt i väg från Apelsinvillan vid Kottlasjön på Lidingö.

Gunilla Arredal är redaktionssistent på Vi och hade stått hela förmiddagen och förberett silllunch till en av Sveriges mest framgångsrika sångerskor.

Därefter hade Nina Persson fått oss att undra hur en stjärna av den kalibern kunde vara helt utan choser och poser.

Tidningsklippen talade om en ibland tjurig och sur diva som inte tålde journalister. De berättade också om en person med rejäl integritet, som hamnat i den här branschen utan någon egentlig avsikt att bli stjärna, utan mer halkat in som 19-åring. Själv sa hon att hon »behöver bulta in i huvudet att jag blivit rockstjärna«.

Konstigt nog var min reflexion precis den motsatta när hon tillsammans med amerikanske pojkvännen Nathan Larson dök upp utanför Hotel Lydmar i city. »Tänka sig, hon ser ju ut som en rockstjärna.« Jag funderade på vad som gör en sådan look.

Förmodligen var det solglasögonen som avgjorde, ett par gigantiska Pradabrillor tätt följda av en glimmande hörntand i guld när hon log. Hon förde upp glasögonen mot det rufsiga håret i svans, numera brunfärgat bort från de mer kända blonda slingorna.

Jag noterade klädseln som man lätt gör på en person som utsetts till Sveriges bäst klädda kvinna. Brun manchester-kavaj, vit yvig sjal, tajta mörkgrå jeans, vita nätknästrumpor modell 50-tal, bruna platåsandaler.

Nina Persson pussade pojkvännen med pipskägget hejda och hoppade in i bilen. Där snurrade en promo-CD med fem av hennes egna sånger. Märkbart stolt började hon förklara vilka som lirade vad. De som redan hört plattan har alla varit klart positiva, killarna i Cardigans har till och med »frågat om de får spela mina låtar«.

– Och i går träffade jag tre medelålders rockjournalister. Alla jublade och började prata om Neil Young när de lyssnat, så jag satt och pratade Neil Young i flera timmar.

Kursändringen från det väloljade Cardiganssoundet är tydlig, detta låter mer oborstat, tydliga countryinfluenser och en något hesare röst.

– Det är inte så att jag är hesare, jag har bara gått ner lite i registret för att spara rösten. I studio går det bra att sjunga, men blir det mer turnéer måste jag lära mig att ta hand om rösten, sjunga upp och så.

VI BÖRjade KOMMA UT UR STAN i den glesa förmiddagstrafiken, jag tog fram Gula Sidorna och bad Nina läsa kartan. Det gick bra tills vi körde fel i Skärsåtra Centrum och snurrade runt bland höghusen.

– Jag är ledsen, sa hon. Men du har gett kartan till en person helt utan lokalsinne. Strax därpå hittade vi Gunilla och sillbordet.

Då nämmer hon sin »räkmakeångest«.

– Fram till för två år sedan tyckte jag att jag var räkmaketjejen, att jag bara halkat in på det här och att vem som helst kunde gjort det jag gjort. Nu har jag förstått att det inte är så.

Som liten Nina sjöng hon mest Taube och svenska visor, men i skolan höll hon tyst, »det var alltid klassens Pernilla Wahlgren som fick sjunga«. Att hon blev sångerska i Cardigans var mest en slump, hon kände killarna och provsjöng, efter två takter hade de bestämt sig.

– Jag har gått och funderat på att jag måste ha en utbildning, men samtidigt har många av mina kompisar tagit hur många poäng som helst på universitet, utan att få bättre jobb för det. Och då bestämde jag mig för att det är det här jag vill hålla på med, och det är förresten det enda jag kan. De här sju åren har varit en lång lärlingstid, men nu vet jag att jag är bra på det jag gör.